

Stad, en landelijk

Tekst Ardine Korevaar, foto's Richard de Bruijn

Interview met Annemieke Timmerman

Annemieke Timmerman imkert in en rond Amsterdam. Geboren op de Nieuwdammerdijk in Noord en nu woonachtig in West opereert ze op vertrouwd terrein. Ze volgde in 2010 de basiscursus bijenhouden, want wilde heel graag meer 'in het groen' bezig zijn. Professioneel was ze jarenlang werkzaam in het Centrum met planning en ruimtelijke ordening 'tussen de stenen'.

Meer (dan) bijen houden

Wat actieve en nieuwsgierige basiscursisten regelmatig overkomt gebeurde ook bij Annemieke; voor ze het wist had ze veel meer bijenvolken dan aanvankelijk gepland. Deels kwam dat door de erfenis van imker Dick Dijkman voor wie Annemieke, samen met enkele andere imkers, tijdens zijn ziekbed tien bijenvolken had verzorgd. Ze kreeg na zijn overlijden de volken en had er ineens een omvangrijke hobby bij.

Sindsdien heeft ze zich niet alleen met de bijen beziggehouden, maar met veel meer aspecten van de bijenhouderij. Na de basiscursus werd Annemieke penningmeester bij de afdeling Waterland van de NBV, waar ze veel werk verzette om het bijenpark bij de tuinvereniging Wijkergouw – de plek waar we elkaar spreken – op orde te brengen. Ze was (en is nog steeds) aangesloten bij de AVBB, de Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt en binnen acht jaar werd ze docent bijenteelt, keurmeester bijenproducten, bestuivings-imker, bestuurslid bij het Bijkersgilde en startte ze haar stadsimkerij 'Soet Heem'. Daarnaast was ze actief als secretaris van de Groep Noord Holland. "Ja als ik iets doe, dan ook helemaal."

Houdbaarheidsdatum

Er zijn in die acht jaar wel wat verschuivingen geweest. "Ik geloof in houdbaarheidstermijnen," zegt Annemieke en voor haar betekent dat, dat haar aandacht verslapt na enkele jaren in een bepaalde functie, ze ongeduldig wordt als zaken al een keer zijn langs gekomen en er herhaling optreedt. Soms ook veranderen de belangen of prioriteiten in de loop van de tijd. "Dan is mijn houdbaarheid verstreken, tijd om zegeningen te tellen en een ander de ruimte te geven," concludeert ze.

En die zegeningen kunnen geteld: het Bijenpark bij Wijkergouw ligt er weer fris bij, een heel duur huurcontract met de gemeente Amsterdam werd omgezet in een betere overeenkomst mede door Annemiekes bemoeienis. Haar bestuurswerk is nu verschoven naar de tuinvereniging "van bijen naar bloemen". Ze geeft graag adviezen over insectenvriendelijke beplanting, over milieuvriendelijk beheer van het groen en de leefomgeving. Geïnspireerd door de bijen zijn het zaken die haar oude vakgebied 'ruimtelijke ordening' raken.

Bij de Groep Noord-Holland heeft Annemieke zich als secretaris intensief beziggehouden met een nieuwe opzet van de Beemster Bijenmarkt, waar ze ook komend jaar weer actief voor aan de slag gaat. Daarnaast heeft ze zich ingezet voor de contacten en communicatie tussen de verschillende afdelingen. Dat heeft nog steeds haar interesse, die onderlinge verbanden, maar niet meer vanuit een bestuursfunctie.

Minder inspirerend vond ze het vergaderen waarbij vooral de organisatie centraal stond. Ze had het idee dat de groep weinig invloed kon uitoefenen op het landelijk beleid en al helemaal niet op internationaal beleid. "Wageningen had niet zoveel idee van wat er speelde in de regio", vermoedt ze. Toch is ze heel tevreden over haar bestuurstijd bij de groep Noord-Holland, dankzij alle samenwerking. Ze hoopt van harte dat er met de nieuwe Ledenraad een frisse wind door de organisatie gaat waaien. "Maar," zegt ze: "we hebben geen

cultuur, we *zijn* een cultuur." Kortom je kunt de vorm veranderen, maar de mensen zullen er inhoud aan moeten geven.

Internationaal

Annemieke is niet alleen voor de Nederlandse bijen en imkers actief, maar ook vice-voorzitter van Bee-Support, een kleine stichting die vanuit Amsterdam vooral kleinschalige, milieuvriendelijke imker- en bijenteeltprojecten in Afrika ondersteunt. Haar interesse voor tropische imkerij werd gewekt toen ze in Costa Rica een cursus 'Bees and Pollination' volgde. Die cursus was geïnitieerd door Rinus Sommeijer. "Verbeteren van leefomgevingen van mensen door bijen is natuurlijk een ongelooflijk mooie ambitie: mensen blij, bijen blij, de wereld blij." Bijenhouden maakt mensen overal meer bewust van hun natuurlijke omgeving en de wijze waarop we daarmee om zouden moeten gaan.

Soet Heem

Organiseren en regelen doet Annemieke ook voor haar stadsimkerij 'Soet Heem'. De bijenvolken, variërend van tien tot twintig, staan bij schooltuinen van de gemeente Amsterdam (waar kinderen onderwezen worden in 'hoe de sla groeit'), bij de Hortus Botanicus en bijvoorbeeld ook op het dak van een container bij Foodcenter Amsterdam, een groot-handelsmarkt in levensmiddelen. De directe omgeving van de container bestaat weliswaar vooral uit steen, maar Annemieke heeft de bomenkaart van Amsterdam bestudeerd waaruit bleek dat er in de buurt veel kastanjes, esdoorns en lindebomen staan. Daarnaast heeft ze plantenbakken op het dak gevuld met drachtplanten.

De bijen halen over het algemeen goed in de stedelijke omgeving. Een nadeel van in zo'n dichtbevolkt gebied imkeren is wel het vandalisme. Annemieke had haar bijen bij een hotel staan, maar daar heeft ze ze weggehaald omdat de hotelgasten niet van de kasten afbleven. Bij schooltuinen zijn er ook wel eens kasten omgetrapt. De balans tussen openheid-zichtbaarheid en veiligheid is niet altijd makkelijk te vinden.

De stad met haar havengebied zorgt soms ook voor verrassende acties. In 2017 werd Annemieke geroepen om een zwerm te komen scheppen die het zonnedek op een cruiseschip had uitgekozen als vestigingsplaats. De zwerm waarin meerdere koninginnen bleken te zitten heeft ze voor het grootste deel kunnen huisvesten. Na een trage start in 2018 floreert het volk nu en heeft het goed gehaald in de afgelopen zomer. Naast haar docentschap biedt Annemieke vanuit Soet Heem allerlei activiteiten aan, zoals een oriëntatiecursus voor niet-imkers; leermodules over bijenproducten; workshops honing, was, propolis en stuifmeel en een lezing over angel-loze bijen. Sinds ze gestopt is met haar baan zou ze van de bijenbezigheden, naast alle andere voldoening die de bijen haar geven, ook graag wat financiële waarde ontvangen. Maar in Nederland is het niet makkelijk om financieel voorbij het hobbyniveau te imkeren. Ze beschouwt het als een volgende uitdaging om daar iets aan te veranderen. ●

Inzet: Het drachtgebied van Annemieke's bijen meet zo'n 10.000 ha in en rond Amsterdam.

